

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Планування і організація туристичного бізнесу»
Факультет	Факультет географії, історії та туризму
Кафедра	Географії і туризму
Семестр	3
Кількість кредитів	5
Мова викладання	українська

Викладач	к. екон. н., доц. Глушкова Тетяна Сергіївна
Контактна інформація	tts1987@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Планування і організація туристичного бізнесу» буде корисна майбутнім фахівцям в галузі туризму, оскільки визначає об'єктивну необхідність планової діяльності в умовах ринкової економіки, технологію планування, а також планування діяльності туристичного підприємства в умовах глобальної пандемії. Основними перевагами дисципліни є розкриття поняття бізнес-плану й бізнес-планування, мети створення бізнес-плану та основних етапів його розробки; основних підходів до розробки стратегії підприємства; вивчення конкурентного середовища та конкурентних переваг. При викладанні дисципліни активно застосовуються практичні завдання, тести, усне опитування тощо. <i>Вивчення даної дисципліни формує у студентів здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління; розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту; розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем тощо.</i></p>
Мета та цілі	<p>Мета дисципліни полягає у висвітленні питань теорії та практики планування виробничо-господарської та соціально-економічної діяльності туристичного підприємства в ринкових умовах; розкритті теоретичних основ планування діяльності туристичних підприємств, основних факторів, що визначають місце туристичного підприємства на ринку. Для досягнення мети поставлені такі основні цілі: формування знань про сучасні вимоги до процесу планування в туристичному підприємстві, принципи та методи розробки планів господарської, економічної та соціальної діяльності; визначення місця туристичного підприємства на ринку з врахуванням конкурентоздатності, якості товару та інших його споживчих характеристик; висвітлення підходів щодо планування матеріально-технічного та кадрового забезпечення процесу надання туристичних послуг; розкриття змісту та сутності планування, потреби в матеріально-технічних ресурсах та потреби ресурсів для створення виробничих запасів, необхідних для забезпечення</p>

	ритмічності процесу надання послуг; розкрити підходи до обґрунтування кількості працюючих на туристичному підприємстві; дослідити сутність соціальної діяльності туристичного підприємства; вивчити зміст та методи планування витрат на виробництво та реалізацію продукції (послуг), методику розробки фінансового плану підприємства (балансу доходів і витрат).
Результати навчання	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна). Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Навички аналізу та порівняння, здатність планувати та управляти часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: Основи економічної теорії, Організація туристичних подорожей

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Сутність планування в ринковій економіці	Об'єктивна необхідність планової діяльності в умовах ринкової економіки. Форми планування і види планів. Технологія планування. Планування діяльності туристичного підприємства в умовах глобальної пандемії.	Тести, практичні завдання
2. Зміст процесу планування	Предмет, об'єкт та зміст планування. Планування — основна функція системи управління. Завдання курсу планування діяльності туристичних установ.	Тести, практичні завдання
3. Методологічні рівні наукового дослідження	Теоретичний рівень. Теоретико-емпіричний рівень. Емпіричний рівень. Кабінетні дослідження. Дослідження з виходом на об'єкт (польові).	Тести, практичні завдання
4. Вибір орієнтації планування	Реактивізм. Інактивізм. Преактивізм. Інтерактивізм. Основні принципи інтерактивного планування.	Тести, практичні завдання
5. Здійснення класифікації видів планування	Виділення об'єктів планування на туристичних підприємствах. Типізація планування залежно від обраного об'єкта: нормативне, стратегічне, тактичне та операційне. Побудова трьох підсистем планування діяльності туристичних підприємств.	Тести, практичні завдання

6. Історія створення туристичних підприємств та їх сучасне бізнес-планування	Планування перших мандрівок. Особливості сучасного планування суб'єктами туристичного бізнесу.	Тести, практичні завдання
7. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку	Основні підходи до розробки регіональних програм розвитку туризму. Концептуальні засади планування розвитку туризму. Методи планування та прогнозування розвитку туризму. Особливості стратегічного планування розвитку туризму та його місце у системі управління регіональним розвитком.	Тести, практичні завдання
8. Бізнес-план і його роль у розвитку туристичних підприємств та структура	Поняття бізнес-плану й бізнес планування. Мета створення бізнес-плану. Основні етапи розробки, особливості й обсяги бізнес-планів. Основні види бізнес-планів. Структура бізнес-плану. Зміст розділу «Короткий опис можливостей підприємства». Характеристика підприємства. Характеристика продукції (послуг), що виробляється підприємством.	Тести, практичні завдання
9. Основні підходи до розробки стратегії підприємства	Види маркетингових стратегій. Стратегічні альтернативи, що базуються на методі «товар — ринок». Стратегії за методом «Бостон консалтинг груп». Стратегічна модель Портера.	Практичні завдання, тести
10. Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги	Характеристика конкурентного середовища. Аналіз сильних та слабких сторін (SWOT-аналіз). Визначення найбільш конкурентоспроможного товару.	Практичні завдання, тести
11. План маркетингу	Типи маркетингу. Зміст розділу. Визначення попиту й можливості ринку. Конкуренція й інші зовнішні фактори. Стратегія маркетингу. Стратегія збуту й розподілу. Стратегія ціноутворення.	Практичні завдання, тести
12. План виробництва	Виробнича програма в підприємствах ЖКГ. Розрахунок потреби в основних виробничих фондах. Планування обсягу реалізації продукції. Розрахунок потреби в ресурсах на виробничу програму. Розрахунок потреби в персоналі та заробітній платі. Кошторис витрат і калькуляція собівартості. Потреба в додаткових інвестиціях.	Практичні завдання, тести
13. Організаційний план	Обґрунтування вибору юридичної форми організації бізнесу. Визначення потреби в персоналі з розподілом по категоріях. Створення організаційної структури управління підприємства.	Практичні завдання, тести
14. Фінансовий план	Зміст, завдання та методи фінансового планування. Прогноз звіту про доходи і видатки. Рух грошових коштів внаслідок фінансової діяльності підприємства. Прогноз балансу активів та пасивів підприємства.	Практичні завдання, тести
15. Аналіз потенційних ризиків	Загальне поняття ризику. Види ризиків. Вплив очікуваних ризиків на діяльність підприємства у зв'язку з пандемією.	Практичні завдання, тести

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Биржаков М.Б., Никифоров В.И. Индустрия туризма: Перевозки. Москва, 2003. 400 с.
2. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу. Київ, 2007. 224 с.
3. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму. Київ, 2010.
4. Колоднюк Е. История создания туристических компаний и их современное бизнес-планирование. *Східноєвропейський історичний вісник*. 2017. № 4.
5. Левицкая Э. В. Организация предпринимательства в туризме. Донецк, 2000. 61 с.
6. Мальська М. П., Бордун О. Ю. Планування туристичної діяльності. Київ, 2010. 310 с.
7. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств. Київ, 2012. 248 с.
8. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу. Київ, 2004. 271 с.
9. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Планування діяльності туристичних підприємств. Київ, 2005. 241 с.
10. Парсяк В.Л., Журавльова М.Б. Планування господарської діяльності малих та середніх підприємств. Київ, 2001. 192 с.
11. Савченко В. Ф. Управління регіональним розвитком туризму: опорний конспект лекцій та методичні матеріали для занять студентів. Чернігів, 2017. 191 с.
12. Тофанюк А. Бізнес-планування в туризмі: тенденції в сучасних умовах. *Сталий розвиток України: проблеми і перспективи*: Праці 4 наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (Кам'янець-Подільський, 2016). Кам'янець-Подільський, 2016. С. 153–155.
13. Чеботарь Ю.М. Туристический бизнес: Практическое пособие для турфирм и их клиентов. Москва, 1997. 68 с.
14. Швайка АЛ. Планування діяльності підприємства. Львів, 2006. 268 с.
15. Школа І.М., Ореховська Т.М., Козьменко І.Д., Лошенко І.Р., Кравчук Р.В. Менеджмент туристичної індустрії. Чернівці, 2003. 596 с.
16. Ясинський В. В. Бізнес-планування: теорія і практика. Київ, 2006. 232 с.
17. Алейникова Г. М. Организация и управление турбизнесом. Донецк, 2002. 117 с.
18. Биркович В. І. Удосконалення державного регулювання розвитку туризму на регіональному рівні. *Стратегічні пріоритети*. 2007. №4(5). С. 31–35.
19. Бриггс С. Маркетинг в туризме. Киев, 2005. 358 с.
20. Бутирська І. В. Основні напрямки розвитку інфраструктури туристського комплексу. *Муниципальне управління: досвід, проблеми та перспективи*: Праці 2 міжвуз. наук.-практ. конф. студентів та молодих науковців (Чернівці, 12–13 лист. 2004). Чернівці, 2004. С. 18–22.
21. Вороніна Н. В. Страхові ризики в туристичній діяльності. *Актуальні питання юриспруденції: теоретичний та практичний виміри*: Праці 3 міжнар. наук.-практ. конф. (Суми, 23 квіт. 2020). Суми, 2020. 183 с.
22. Глушкова Т. С. Застосування діагностування розвитку туристичного підприємництва в антикризовому управлінні як інструменту підвищення його економічної безпеки. Інституціалізація як фактор забезпечення розвитку системи інвестиційно-інноваційної безпеки України : кол. моногр. Запоріжжя, 2019. С. 350–365.
23. Глушкова Т. С. Система показників економічного діагностування розвитку туристичного бізнесу. *Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії*: Праці міжнар. наук.-практ. конф. (Умань, 29–30 трав. 2017). Умань, 2017. С. 189–191.
24. Глушкова Т. С., Калько А. Д., Гопа А. О., Чоудхарі А. Р. Перспективи розвитку туризму в сімейному велопарку «Ремельський». *Проблеми та перспективи розвитку вищої школи та економіки в 21 столітті*: Праці міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 25-річчю МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука (Рівне, 11–12 жовт. 2018). Рівне, 2018. С. 282–286.
25. Глушкова Т. С., Козлюк О. О. Формування нового регіонального туристичного продукту (на прикладі Рівненської області). *Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів*: Праці всеукр. наук.-практ. конф. (Рівне, 3 квіт. 2020). Рівне, 2020. С. 137–140.
26. Глушкова Т. С., Ярошенко О. В., Слюсар А. В. Аналіз рекреаційно-туристського потенціалу Дубенського району Рівненської області. *Актуальні проблеми дослідження довкілля*. Праці 7 міжнар. наук. конф., присвяченої 80-річчю з дня заснування Ботанічного саду Сумського ДПУ імені А.С.Макаренка (Суми, 12–14 жов. 2017). Суми, 2017. С. 161–165.
27. Глушкова Т.С. Особливості планування сталого розвитку туристичних підприємств.

- Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Збірник наукових праць. Економічні науки.* 2012. № 3 (59). С. 217–222.
28. Дурович А.П. Маркетинг в туризмі. Минск, 2004. 494 с.
  29. Дурович А.П. Реклама в туризмі. Москва, 2003. 254 с.
  30. Дурович А.П., Сергеева Т.М., Бондаренко Г.А., Бирицкая Н.М. Организация туризма. Минск, 2005. 640 с.
  31. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів». Проект Закону України. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 19.07.2021).
  32. Закон України «Про транскордонне співробітництво» від 24.06.2004 № 1861-IV. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 03.05.2021).
  33. Кабушкин Н.И. Менеджмент туризма. Минск, 2004. 409 с.
  34. Квартальнов В.А. Туризм. Москва, 2003. 320 с.
  35. Ключкович Н. Історія та сучасний стан розвитку туристичної інфраструктури в Україні. *Східноєвропейський історичний вісник.* 2017. № 2. С. 93–97.
  36. Козырев В.М., Зорин И.В., Сурич А.И., Ключников А.В. Менеджмент туризма. Экономика туризма. Москва, 2004. 320 с.
  37. Котлер Ф., Боуэн Д., Мейкенз Д. Маркетинг. Гостеприимство. Туризм. Москва, 2002. 1063 с.
  38. Кудла Н.Є. Управління якістю в туризмі. Київ, 2016. 328 с.
  39. Мальська М.П., Мандюк Н.Л. Основи маркетингу у туризмі. Київ, 2016. 358 с.
  40. Миронов Ю. Б. Вплив очікуваних ризиків для здоров'я на уникнення подорожей у зв'язку з пандемією. Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення: Праці міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 2021). Львів, 2021. 328 с.
  41. Миронов Ю. Б. Дослідження економічного та соціально-психологічного впливу пандемії Covid-19 на індустрію туризму та гостинності. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки.* 2021. № 63.
  42. Моисеева Н.К. Стратегическое управление туристской фирмой. Москва, 2001. 208 с.
  43. Морган Н. Реклама в туризме и отдыхе. Москва, 2004. 480 с.
  44. Оліфіров О.В., Маковейчук К.О. Маркетингові стратегії підприємств туристичної індустрії в умовах розвитку Інтернет-технологій. 2014. № 8. С. 29–31.
  45. План реалізації стратегії сталого розвитку Рівненської області «Західна брама» на 2011-2014. URL: <http://www.rv.gov.ua/sites/new/main/ua/publication/content/6025> (дата звернення: 30.03.2021).
  46. Пурська І. Ризик-менеджмент в антикризовому управлінні діяльністю туристичних підприємств. *Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід:* Праці 14 міжнар. наук. конф. (Львів, 2020). Львів, 2020. 458 с.
  47. Савченко В. Ф., Стойка С. О. Роль держави у розвитку туристичної індустрії України. *Науковий вісник ЧДІЕУ. Сер. 1. Економіка: зб. наук. праць.* 2013. №1. С. 9–15.
  48. Сапрунова В. Туризм: еволюція, структура, маркетинг. Москва, 1997. 160 с.
  49. Трусова Т. С., Романів А. С. Місце туризму в макроекономічному розвитку України. *Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: збірник наукових праць.* 2016. № 2 (16). С. 216–226.
  50. Трусова Т. С., Романів О. Я. Цілі політики розвитку туристичного бізнесу з урахуванням екологічних аспектів. *Регіональні геоекологічні проблеми: сучасний стан та шляхи їх вирішення:* Праці міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Рівне, 20–22 жовт. 2016). Рівне, 2016. 148 с.
  51. Трусова Т.С. Аналіз макрооточення туристичних підприємств: політико-правовий аспект. *Вісник Донецького інституту туристичного бізнесу, серія «Економіка, організація та управління підприємствами туристичної індустрії та туристичної галузі в цілому».* 2013. №17. С. 257–262.
  52. Трусова Т.С. Механізм політики розвитку туристичного підприємництва в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду. *Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами:* Праці 2 всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнародною участю (08 груд. 2016). URL: <http://www.economosvita.lntu.edu.ua/internet-konferentsija-1.html> (дата звернення: 19.06.2021).
  53. Федорченко В. К., Дьорова Т. А. Історія туризму в Україні. Київ, 2002. 195 с.
  54. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії. Київ, 2009. 392 с.
  55. Яновская Н. Туризм: Организация и учет. Киев, 2000. 229 с.

56. Smyrnov I., Liubitseva O. Туристичний бізнес під час пандемії COVID-19: світовий та український досвід. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм*. URL: <https://doi.org/10.31866/2616-7603.3.2.2020.221278> (дата звернення: 13.05.2021).

57. The History of Tourism: Structures on the Path to Modernity. URL: <http://ieg-ego.eu/en/threads/europe-on-the-road/the-history-of-tourism/> (дата звернення: 29.04.2021).

58. Zahreba M. M., Vyshnevskaya V. V., Dmytryshyn B. V. Планування та прогнозування діяльності підприємства в умовах глобальної пандемії. *Вісник НУВГП. Серія "Економічні науки"*. 2020. Т. 3. № 91.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1	30
Змістовий модуль 2	30
Підсумковий контроль (теми 1-15) – екзамен	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни